

# ÅTGÄRDSFÖRSLAG

## INRIKTNING OCH MÅLSÄTTNING

### Allmänt

När alla fiskerättsägare känner sig delaktiga i beslutsprocesser, ökar intresset för att vara med och utveckla framtida mål för fiskevattnets vård, nyttjande och utveckling. Det är viktigt att föreningens kortsiktiga och långsiktiga mål tar fasta på hur det framtida fisket skall utvecklas, vårdas och nyttjas både vad avser upplåtelser och delägarnas eget fiske.

Åtgärdsförslagen för Kiasjöns m.fl. sjöars FVOF bygger på diskussioner med föreningen samt förslag från fiskerikonsulenten utifrån de uppgifter som tagits fram. Underlaget ger en bra grund för det fortsatta arbetet. För varje avsnitt presenteras förslag på åtgärder och hur dessa ska realiseras. Åtgärderna har mer eller mindre prioritet vilket tidsplanen anger. I slutet av avsnittet så presenteras en sammanfattande tabell med förslagen. Med dessa 30 st åtgärdsförslag har föreningen en mycket bra grund för fortsatt positiv utveckling. Naturlighet, väl fungerande fiskbestånd och god status är målet med åtgärdsförslagen. Något som också bör betonas är att det är viktigt att föreningen fungerar med dess olika styrelseposter och att tillsyn vid vattnen betyder mycket.

Finansiering för åtgärder av olika typer kan ofta sökas via länsstyrelse, kommun, Havs- och vattenmyndigheten (tidigare Fiskeriverket) och olika fonder.

En viktig sak som ofta glöms bort att nämnas är att föreningen bör lägga upp en strategi för hur man ska involvera de yngre generationerna i fiskevårdsarbetet. Låt denna fiskevårdsplan bli ett startskott i detta arbete!



Bild 24. Provfisken ger mycket data som behövs i fiskevårdsplanering och åtgärder.

Bilden visar nätupptagning i en kalkad mindre sjö. Näten som används vid provfisken är Norden 12 som har tolv olika maskstorlekar 5-55 mm och näten är 30 m långa och 1,5 m djupa.

Provfisken och utvärdering av dessa ger en nulägesbild och därför är provfisken god fiskevård.

## **Förvaltning**

### **Förslag 1: Utse en ordförande.**

Att ha en ordförande är mycket viktigt inom föreningen då verksamheten ofta bygger på dennes engagemang och målsättning. Styrelsen bör prioritera att hitta en ordförande eller ett par personer som kan dela på denna uppgift. Att leta föreningsmänniskor bland sportfiskarna som nyttjar vattnen kan vara en väg att gå för att få in nya personer i styrelsen. Kanske personer som arbetar inom andra föreningar kan vara intresserade. En viss ersättning bör utgå till ordföranden.

Föreningens mål bör vara att till årsmötet 2013 ha hittat en ordförande som kan tillsättas.

### **Förslag 2: Justering av föreningens stadgar.**

Tydliga och enkla stadgar är ett måste för rationell föreningsverksamhet. Kiasjöns m.fl. sjöars stadgar är från bildandet 1966 och det skulle vara bra om dessa blev tydligare. Exempelvis bör ett tydligt syfte för föreningens verksamhet skrivas in. Det finns bra stadgar som används som standard inom FVOF som skulle kunna justeras efter Kiasjöns m.fl. sjöars FVOF egen profil.

Ett förslag på nya tydligare stadgar bör tas fram under 2013 som kan beslutas på årsstämman 2014. Stadgeförslaget ska godkännas av länsstyrelsen.

Förslag på stadgar enligt standardmodell kan erhållas från fiskerikonsulenten.

Åtgärden är prioriterad för att få en tydligare struktur i föreningens verksamhet. Åtgärden kan kräva en viss konsultkostnad om föreningen anser sig behov av detta.

Ansvariga för åtgärden: styrelsen

Tidsplan: Styrelsen tar upp frågan genom diskussion under 2013.

### **Förslag 3: Förbättra informationsflödet till föreningens medlemmar samt utläggning av fiskevårdsplan.**

Att informera utåt om vad som sker inom föreningen och om förändringar är mycket viktigt. Detta kan göras med en hemsida vilket föreningen har idag. Denna hemsida är väl fungerande och tilltalande. Föreningen marknadsför sin verksamhet och det fina fiske som erbjuds. Fiskevårdsplanen bör läggas ut (delar eller i sin helhet) på hemsidan för att få bra spridning. Detta ger också god marknadsföring för föreningen som sådan. Hemsidan bör regelbundet uppdateras vad som sker och rapporter om fångade fiskar. 2012 lade föreningen upp en enkät via hemsidan vilket skulle kunna göras motsvarande för sportfiskefångster. Att få fångstrapporter från fiskare i exempelvis Kiasjön är viktigt för att kunna förvalta sjön på ett bra sätt. Det finns idag fler och fler exempel på föreningar som säljer fiskekort via deras egen hemsida. Personen som sköter föreningens hemsida bör få en viss ersättning. Det är viktigt att flera personer i styrelsen bidrar med material till sidan för att få den levande.

Ansvariga för produktion av hemsida: styrelsen

Tidsplan: Föreningen bör fortsätta att utveckla sin fina hemsida under kommande år.

#### **Förslag 4: En årlig uppdatering av fiskerättsförteckningen.**

Föreningen skall ha en ständigt aktuellt fiskerättsförteckning av vilken medlemmarnas delaktighet i fiskevårdsområdet och därmed i föreningens angelägenheter skall framgå. En aktuell fiskerättsförteckning är nödvändig bl.a. vid omröstning efter delaktighetstal vid fiskevårdsrådets stämma samt vid utdelning till medlemmarna. Fiskerättsförteckningen skall även innehålla aktuella adressuppgifter och uppgifter om samägda fastigheter. Fiskerättsförteckningen bör uppdateras en gång per år.

Föreningen har idag via sin hemsida gjort det möjligt för delägare att se och uppdatera uppgifter om fiskerätt. Det är viktigt att förändringar som sker inom fastigheter kommer till föreningens kännedom.

Styrelsen är ansvarig för att en årlig uppdatering av fiskerättsförteckningen sker.

## **Fiskevattnet**

Det långsiktiga målet för föreningen är arbeta upp rutiner som kan följa styrelsen under kommande år för att kunna påverka beslutsfattare och ansvariga på bästa sätt. Kontroll av vattnet är viktigt och att göra sig röst hörd inom exempelvis vattenrådet.

#### **Förslag 5: Inhämtande av vattenkemiska och biologiska data och lämna synpunkter till berörda myndigheter och vattenråd. Upprätta kontakt med vattenråd.**

Den långsiktiga målsättningen är att hålla vattenkvaliteten under noggrann bevakning för att undvika eventuella negativa förändringar av densamma. Föreningen skall fortlöpande hålla sig underrättad om och inhämta resultat från de vattenkvalitetsundersökningar och biologiska undersökningar som utförs inom och i anslutning till fiskevårdsområdet. Detta kan inhämtas från kommun, länsstyrelse och vattenmyndighet/vattenråd. Vidare bör föreningen inhämta information om statusklassning inom den framtida vattenförvaltningen. En bra kontakt med Länsstyrelsen i både Kalmar län och Kronobergs län är betydelsefullt då vattnen ligger i båda länen.

Vattenråd håller på att inrättas i Sveriges alla avrinningsområden som följd av att vattendirektivet har införts. En av tankarna med vattenråd är att de lokala åsikterna och kunskaperna ska kunna föras fram till myndigheter och beslutsfattare denna väg. Att vara med i vattenråd ger möjlighet att på ett tidigt stadium få reda på vad som kommer att hända inom lagstiftning mm som berör våra vatten. Det ger även en större möjlighet till att påverka myndigheternas arbete. En person i styrelsen väljs som ansvarig för kontakten med Alsteråns vattenråd. Vikigt är att skapa en bestående kontaktväg med vattenrådet, antingen som medlem eller som mottagare av information via vattenrådets sändlista eller liknande. Nuvarande ordförande i Alsteråns vattenråd är Bengt-Göran Birgersson och sekretariatet finns på Mönsterås kommun.

Styrelsen bör diskutera om man vill gå in som medlem i Alsteråns vattenråd.

## *Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF*

Ansvar för att upprätta kontakt med vattenråd inom området och för att följa upp provtagningar och statusklassningar: ordföranden med hjälp av styrelsen.

Tidsplan: En plan för detta arbete och en ansvarig person utses under 2013. Den som är ansvarig för åtgärden kan vara fiskevårdsansvarig person. Viss utbildning kan behövas.

### **Förslag 6: Fortsatt kalkning av områdets vatten samt kontroll av påverkan och uppföljning.**

Kalkningen har betydelse och betyder än idag mycket för områdets sjöar. Kalkning utförs kontinuerligt i uppströms liggande vatten. Nya mätpunkter har startat under 2011 vilket är positivt. Idag har vattnen god status gällande surhet men än idag kan buffringskapaciteten bli låg efter snösmältning. Vid provfisket i Björkhultssjön 2011 så indikerade frånvaron av mindre mört att en viss försurningspåverkan kan vara orsaken. Detta provfiske bör följas upp med fler provfiske och genomgång av vattenkemin. Det är viktigt att ta del av kalkningsplaner för åtgärdsområdet och hur väl kalkningen fungerar. Föreningen bör påverka kalkningsansvariga på kommuner och länsstyrelser.

Föreningen bör ta fram en person som följer kalkningsarbetet. Ordförande och övrig styrelse ansvarar för detta. Åtgärden är inte förknippad med någon direkt kostnad. Rutiner för att följa upp kalkningen bör inrättas år 2013. Årligen bör resultat inhämtas från myndigheterna som rör kalkningen.

### **Förslag 7: Kontroll av siktdjup.**

Siktdjupet som mäts med en vit siktskiva som sänks ner i vattnet är en mycket bra metod att följa utvecklingen i vattnet beroende på produktion och organiskt material. Siktdjupet har minskat på senare år. Föreningen bör mäta siktdjupet en gång per månad på samma plats, helst av samma person. Förslagsvis görs detta i Kiasjön och Björkhultssjön. Kostnaden för att inskaffa siktskiva och vattenkikare är ca 1000 kr. Åtgärden kan lämpligen genomföras av fisketillsynspersonal. Siktdjupet bör noteras i ett avsett protokoll som enkelt upprättas av styrelsen.

Åtgärden bör diskuteras av styrelsen 2013.

### **Förslag 8: Mätning av syrehalt.**

Syrehalten är viktig för biologin i vattnet och alltför låg syrehalt kan innebära problem för kräftor och fisk. I områdets sjöar uppstår ibland syrebrist i bottenvattnet. Syrehalten kan mätas av föreningen efter inskaffande av instrument men eftersom dessa är dyra så är det lämpligt att någon fiskerikonsulent eller motsvarande åker ut till föreningens vatten och mäter detta på plats och upprättar en syreprofil. Feresjön, Björkhultssjön, Kiasjön bör mätas en gång vart tredje år, en gång på vintern och en gång på sensommaren. Kostnaden uppgår till ett några konsulttimmar. Syrehalten mäts alltid då provfiske utförs.

Ordförande och styrelsen tar fram ett förslag på var och när man ska mäta syrehalten med start år 2013.

## **Fiskbeståndet**

De långsiktiga målen innehåller skapandet av en fullständig dokumentation över områdets olika lek- och uppväxtplatser för olika fiskarter. Dessa mål innehåller också att skapa en data- och informationsbank med uppgifter om sjöns olika fiskarter och deras utveckling över tiden, vilket ska bidra till att riktiga beslut tas i framtiden vad avser fiskevård och fiskets bedrivande. Med denna fiskevårdsplan har föreningen mycket sammanställt och det som behöver göras i framtiden är att uppdatera när det kommer in nya uppgifter.

### **Förslag 9: Mer kunskap om fiskens lek och lekplatser.**

Uppgifter kring fiskens lek bör öka då detta är ganska okänt i Badebodaån och sjöarna. Detta kan göras då fisken leker på grunda områden vilket är lätt att observera. Denna plan kan ge en del hjälp kring var, när och hur. Ingen direkt kostnad för föreningen. Bäst är att de som är mest intresserade och har närhet till vattnen utför åtgärden.

Ansvar för att försöka öka kunskapen om fiskens lek görs genom styrelsen. Tidsplanen är att försöka observera lek hos några vanliga fiskarter (abborre, mört, gädda) under våren 2013. Var gösen leker i Kiasjön är intressanta uppgifter som bör dokumenteras.

I arbetet bör man dokumentera lekplatserna på en detaljerad karta och notera datum, art, vattentemperatur, vegetation, väder och vattenstånd.

### **Förslag 10: Genomföra uppföljande nätprovfisken.**

För att på ett objektivt sätt kunna följa upp utvecklingen hos sjöarnas fisksamhälle över tiden och kunna avläsa resultatet av genomförda åtgärder är det viktigt att återkommande standardiserade nätprovfisken genomförs regelbundet i framtiden. Nätprovfisket omfattar samma insats och genomförs med samma metodik som var aktuell 2011. Metodik och förfarandet beskrivs i planen. Kiasjön kommer att provfiskas 2013 av länsstyrelsen inom kalkeffektuppföljningen (femårsintervall).

Björkhultssjön bör provfiskas igen 2016 och Feresjön senast 2021. Kostnaden för provfisken i dessa uppgår till ca 35 000 kr.

Ansvar för åtgärden är föreningens styrelse.

### **Förslag 11. Provfiske efter ål.**

Man vet i dagsläget mycket lite om ålen i Badebodaån. För att få bättre kunskap om hur mycket ål det finns och var den håller till bör föreningen genomföra provfisken med ryssjor kommande år. Fisket genomförs lämpligast under sommar-höst och fisket bör ske i olika delar av ån. Det är viktigt att hela den eventuella fångsten dokumenteras. Efter dokumentation släpps fisken åter tillbaka. Inga direkta kostnader är förenat med åtgärden förutom i det fall det skulle vara så att föreningen inte har ryssjor. Ryssjor går ofta att hyra av någon fiskare.

Senast 2015 bör föreningen ha genomfört provfiske efter ål. Styrelsen ansvarar för åtgärden.

## **Förslag 12: Införa fångstrapportering.**

Huvudsyftet med fångstrapportering är att genom denna fortlöpande erhålla kunskap om fiskuttaget i området och utifrån detta få en kontroll över att uttaget av olika fiskarter i sjön håller sig inom långsiktigt uthålliga gränser i förhållande till deras avkastningsförmåga. Delar av fångstrapporterna kan också komma till användning för att marknadsföra sportfisket inom området samt för att upprätta rekordlistor över sjöns olika fiskarter. Fångster kan t.ex. marknadsföras på föreningens hemsida. Enklare rapportering kan lämnas in till föreningen via en ifylld blankett som delägarna lämnar in årligen. Sportfiskarna kan ombes att fylla i en fångstrapport som läggs i en låda, förslagsvis vid båtplatserna.

Ett annat sätt som skulle gå att utarbeta är att kunna rapportera in fångster via föreningens hemsida. Detta skulle göra det enklare och bilder kan bifogas. För att locka fiskarna att skicka in fångstrapporter kan man lotta ut ett antal årskort. Överlag är det ofta svårt att få in uppgifter.

Ansvar för att fångstrapportering och kommer igång är styrelsen.  
Fångstrapportering och en plan för detta bör komma igång under 2013.

## **Förslag 13: Genomföra elprovfiske i Badebodaån.**

Provfisken i vattendrag utgörs av elfiske där man bedövar fiskarna. På detta sätt kan man återutsätta fisken levande igen efter genomfört uppdrag. Ofta fiskar man av en grund strömsatt sträcka på runt 100-200 m<sup>2</sup>. Elprovfisken är tidigare utförda vid bron väster om Strömsborg. Provfiske bör utföras nedanför dammarna i Björkhultssjön för att undersöka om det finns öring. Genom ett elprovfiske får man underlag till huruvida man skulle kunna förbättra sträckorna för öring och om det finns förutsättning för eventuell utsättning av öring. Ett elprovfiske med utvärdering och åtgärdsförslag kostar i storleksordningen runt 10000 kr och är en bra investering. Inom denna åtgärd kan man förbättra biotoperna i ån med utläggning av sten, grus och död ved. Beskuggning är viktigt att bibehålla genom täta kantzoner. Biotopåtgärder kräver alltid en förundersökning av sträckorna och det finns ofta medel att söka till dessa åtgärder. Sträckorna nedströms och uppströms Björkhultssjön har goda förutsättningar för olika biotopåtgärder. Med mer variation i vattendraget så ökar den biologiska mångfalden och även statusen.

Styrelsen diskuterar om man vill genomföra elprovfiske under 2014 och om det finns intresse för att undersöka mer kring biotopvårdande insatser.

## **Kräftbeståndet**

Liksom för fiskbeståndet är det viktigt att få ökad kunskap om hur kräftornas utbredning och status är i vattnen.

Efter årsmötet 2012 beslutades att fångstrapporter skulle gå att skicka in via hemsidan. Detta för att kunna göra uppföljning på kräftbeståndet. Likaså beslutades att föreningen skulle ingå i ”Hushållningssällskapets kräftguide” som är ett medlemskap för att öka kunskapen om kräftor. I detta projekt kommer kräftbestånden att jämföras utifrån fångstrapporterna.

Kräftfisket är ojämnt idag, allt beroende på var man fiskar. Fisket bedrivs 3 dagar i augusti och föreningen har ett minimimått på 11 cm.

## **Förslag 14: Avvakta kräftbeståndets utveckling.**

Kräftorna är på intet sätt slut i områdets vatten. Fångster på >3 kräftor per bur är klart godkänt. Föreningen har idag lämpliga regler kring fisket. Minimimått och antal tillåtna dagar är idag bra reglerat. Det kan vara så att miljön för kräftorna inte är optimal. Kanske är det tillförseln av organiskt material och låga syrehalter som begränsar utvecklingen i sjöarna. Nya förstärkningsutsättningar får ofta liten effekt utan det är bättre att förvalta det befintliga beståndet. Kommande år bör föreningen fortsätta att samla in fångstrapporter, inspirera till mer kräftfiske och hålla sig uppdaterad kring vad som händer inom kräftområdet. Föreningen bör undersöka med finmaskiga burar hur det förhåller sig med småkräftor (<6 cm) i Kiasjön. Åtgärder för att gynna kräftorna i form av stenutläggning skulle kunna få god effekt i vissa områden. Åtgärder som förändrar miljön olika sätt kräver förundersökningar.

## **Fiskevården**

Föreningens inställning och mål bör vara att alla fiskarter är viktiga i vattnet och vid åtgärder bör man ta hänsyn till alla arters krav. Fiskevården i sjöarna och vattendragen ska inriktas mot arter av stort fiskerimässigt intresse för såväl husbehovsfisket, sportfisket och fisketurismen. Föreningens viktigaste fiskarter är gös, gädda och abborre. Mört och braxen är bra indikatorarter för miljöövervakningen där bra bestånd (mindre stadier) betyder god vattenkvalitet. Vissa arter kan påverka övrigt fiskbestånd mycket då dessa sätts ut som exempelvis gös. Ål och lake är missgynnade arter som finns i Badebodaån. Kräftbestånd kräver en bra förvaltning. Fiskevården har ändrat strategi. Från att ha varit inriktad på utsättningar försöker man nu förvalta och förbättra befintliga bestånd. Man tittar mer på ett helhetsperspektiv där hela avrinningsområden bör beaktas. Badebodaån är en del av Alsterån som har stora biologiska värden och vattnet är därmed viktig för ekologin nedströms.

## **Förslag 15: Inför maximimått för att skydda större fiskar samt ökat minimimått på gös (45 cm).**

Åtgärden är mycket användbar då man via regler skyddar bestånden på flera sätt. I Kiasjön och de andra vattnen sker idag ett hållbart fiske. Många sportfiskare återutsätter fisken men att införa maximimått visar föreningen att man bryr sig om fiskbestånden långsiktigt.

Fångstbegränsningar gör fisket hållbart och med maximimått skyddas de största individerna som producerar de bästa ynglen (överlevnad och genetiskt) och som lockar sportfiskare till områdets sjöar. Reglerna bestäms på föreningens årsstämma. Åtgärden medför inga kostnader.

Följande regler bör beslutas på årsstämman 2013:  
Maximimått abborre 35 cm, gös 70 cm, gädda 90 cm.

Fiskar som fångas över denna längd ska återutsättas.

Det är viktigt att gösen hinner reproducera sig minst en gång innan den fiskas upp. Detta gör att det är av stor vikt att använda rätt anpassat minimimått vilket för gös är 45 cm.

## *Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF*

Det är viktigt att reglerna tydliggörs på tavlor och fiskekort mm och en viss tillsyn bör ske för att kontrollera efterlevnaden.

### **Förslag 16: Införa etiska regler för sportfisket inom FVOF.**

Dagens sportfiskare, både inhemska och utländska, efterfrågar i allt större utsträckning en miljöprofil och etiska regler kring fisket hos förvaltare och upplåtare av fiskevatten. En genomtänkt miljöprofil fungerar som en kvalitetssäkring och gör vattnet attraktivare för alla typer av sportfiskare. Den fiskevårdsplan som Kiasjön m.fl. sjöars FVOF har utarbetat är i sig en mycket viktig del i arbetet med att stärka föreningens miljöprofil. Genom att införa en portalbestämmelse riktad mot fiskekortsköparna i sjön vars budskap är att man vid sportfiske endast behåller den fisk som man konsumerar för dagen tydliggörs denna miljöprofil. Föreningen bör ta ställning i hur man agerar utåt i frågan med catch- and release (fånga och släppa). Mycket tyder på att fisken klarar detta bra och det är bra om föreningen har en samsyn i detta. I denna plan finns information kring catch and release. Åtgärden kräver ingen kostnad och den kan diskuteras på årsstämman.

Ansvar för att frågan diskuteras är styrelsen och att man tar upp det för diskussion på årsstämman 2013.

### **Förslag 17: Byggnation av fiskvasar.**

Att lägga ut vasar, rishögar eller liknande, på relativt grunt vatten är en gammal hederlig fiskevårdsmetod. Risvasarnas har flera funktioner: att attrahera fisk (bra fiskeplatser), skapa lekplatser, skapa mer föda samt att utgöra skydd för yngre fisk. Styrelsen uppmanar medlemmarna att lägga ut och underhålla risvasar bl.a. genom att besluta om en ersättning som utgår för detta ändamål. Dessutom kan eventuellt en gemensam dag i föreningens regi anordnas varvid äldre risvasar lokaliseras och underhålls samt nya iordningsställs. Vasarna sätts på 1,5 – 4 m djup och utgörs lämpligen av toppändar av gran eller enbuskar vilka förankras i botten. Platsen där vasen läggs ut märks upp tydligt. Åtgärden kräver inga större kostnader för föreningen.

Genom att införa en ”fiskevårdande dag” i området blir inte åtgärden alltför arbetsam då man kan samla flera personer som hjälps åt. Detta skapar engagemang i hela närområdet. Både röjningsåtgärden och byggande av vasar görs bäst efter ett schema där åtgärderna görs inom vissa årliga intervall, t.ex. vartannat år. Ett visst arvode betalas ut till den/de som ansvarar och genomför byggnation av vasar i området. Vintertid på is är en lämplig tid för att bygga vasar.

Åtgärden är prioriterad och lämpliga områden för vasar är i första hand Kiasjön men även i Björkhultssjön och Feresjön skulle det vara bra. Föreningen bör starta åtgärden under 2013 (helst från is) och minst fyra större vasar bör iordningställas. Olika ris och buskar kan användas och blandas. Lämpligast görs ett stort rektangulärt hål i isen varefter fyra stag trycks ned i botten och ett tjockt rep sätts mellan dessa för att stadga ihop ramen. Därefter trycks slakor ned mot botten som täcker hålet.

Ansvarig för att åtgärden diskuteras och planeras är styrelsen i föreningen.

### **Förslag 18: Utplantering av gös.**



## ***Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF***

Fisket efter gös i Kiasjön är populärt. Föreningen har regelbundet satt ut gös under lång tid och beståndet är bra och växande. Reproduktion sker i sjön vilket är nödvändigt för att fisket ska bibehållas. Eftersom gösfisket är på frammarsch i Kiasjön bör föreningen sätta ut gös senast år 2020 men ett fiskevatten utan regelbundna utsättningar är att stäva efter. Ofta är överlevnaden låg för utsatta gösyngel. Alla utsättningar kräver tillstånd från länsstyrelse. Förvaltning av gösbeståndet är viktigt, däribland fångstbegränsningar och minimimått på 50 cm och maximimått.

Ansvarig för att åtgärden är styrelsen.



### **Förslag 19. Utplantering av ål.**

Ålen har minskat i många vatten beroende på vandringsproblem förbi vattenkraftverk och dammar och minskade utsättningar. Badebodaån hyser ål men beståndet är litet. Om föreningen har ett intresse av ål så bör man genomföra provfisken med ryssjor efter ål samt därefter ta ställning till om man vill sätta ut ålyngel. Ålyngel som väger några få gram kan inköpas av Scandinavian Silver Eel AB i Helsingborg. Man bör tänka på att det är sällan det blir så mycket av ålutsättningar. Det tar uppåt 10 år innan de är fiskbara och i Badebodaån ligger vandringshindren tätt.

2013 bör styrelsen ha diskuterat frågan.

## **Sportfisket och fisketurismen**

Den långsiktiga målsättningen vad gäller sportfisket är att genom förbättrad service, information och fiskevård skapa ett attraktivt och uthålligt fiske i sjön och därmed öka tillströmningen av närfiskare och fisketurister vilket i slutändan leder till en ökad fiskekortförsäljning.

### **Förslag 20: Ökat samarbete med fiskeklubbar/FVOF.**

Ett sätt att få samarbetsvinster är att samarbeta med fiskeklubbar och närliggande FVOF. Detta gör att ett större antal vatten kan marknadsföras effektivare och fisketillsyn kan ske i samordnad form. Kanske är detta ett sätt att förvalta föreningen i framtiden.

Föreningen bör diskutera om det finns samarbeten som göras i närheten. Det kan handla om att få tillgång till fiskeguider och annan arbetskraft.

På årsstämman 2013 bör föreningen diskutera huruvida man vill etablera samarbete med någon fiskeklubb eller närliggande FVOF. Ordföranden är ansvarig för detta.

### **Förslag 21: Informationsmaterial**

Kiasjöns m.fl. sjöars FVOF har idag ett informationsmaterial framtaget, dels genom Turistfiskekortet (Högsby kommun) samt genom Internetportalen Svenska Fiskevatten. En viss

## *Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF*

uppdatering och möjlighet att skriva ut ett informationsblad via föreningens hemsida bör finnas. Material finns i denna plan så att föreningen kan ta fram detta genom egna resurser.

Styrelsen genom ordföranden tar upp frågan och diskuterar om ett informationsblad på hemsidan ska tas fram.

### **Förslag 22: Anpassa fiskekortet.**

Fiskekortet bör gälla dygn istället för som idag dag. Detta gör det tydligare och många fiskar även nattetid. Fiskekortspriserna ligger idag på bra nivå.

Styrelsen ansvarar för åtgärden.

Tidsplanen för åtgärden är att anpassa detta under 2013.

### **Förslag 23: Inför fångstbegränsning av gädda, gös och abborre.**

I dagsläget sker inte för stort uttag av fisk men då fisket i framtiden kan öka så är fångstbegränsningar viktigt att införa. För gädda och gös bör gälla att max 2 fiskar får tas upp per dygn. För abborre bör gälla max 10 st fiskar.

Styrelsen är ansvarig för åtgärden vilket bör genomföras 2013.

### **Förslag 24: Tag bort möjligheten att fiska med redskap på årskortet samt inför fiskekort för ismete.**

Att fiska med redskap såsom nät och revar bör vara kopplat till vattenägarna. Frågan bör diskuteras inom föreningen för att beslutas på årsstämma. Då föreningen idag erbjuder ett speciellt angelfiskekort så bör också ett kort för ismete finnas. Ismete går till så att man använder korta fiskespön och ofta en angelvippa som nappindikator. Alternativt går det att slå ihop de båda korten till ett: dagkort angel/ismete.

Åtgärden diskuteras och godkänns inom styrelsen varefter beslut kan tas på årsstämma.

## **Delägarnas Fiske**

Det långsiktiga målet för delägarnas fiske är att utveckla ett intressant och ekonomiskt fiske i sjön och göra det mer attraktivt för dem att nyttja fisket på ett ekologiskt hållbart sätt.

### **Förslag 25: Uppmuntra delägarna att fiska efter en ekologisk hållbar tanke samt öka delaktigheten.**

Genom att ta del av och aktivt delta i genomförandet av denna fiskevårdsplan kommer delägarna att uppmuntras till ett förnyat intresse för fisket vilket kommer att leda till att förståelsen för vikten av ett allsidigt och ekologiskt fiske ökar.

## *Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF*

Det är viktigt att delägare får information om vad som händer kring vattnen. Man kan förslagsvis anordna gemensamma fiskekvällar med intressanta föreläsare inom fiske, natur och vatten.

En bra metod är att anordna en träff för bybor och andra intresserade där man berättar om sjön och dess värde och besöker ett par platser runt sjön. Detta kan vara en form av sjövandring (motsvarande vattendragsvandring som genomförs) vilket det bör kunna finnas extern finansiering för. Hushållningssällskapet genomför årligen flera vattenträffar på olika håll. Här kan vattenrådet vara en informationskanal och marknadsförare.

En bra sätt att nå ut med informationen i denna plan till vattenägarna och öka delaktigheten och utföra enklare åtgärder tillsammans är att starta en studiecirkel.

Styrelsen bör arbeta för att öka delägarnas delaktighet och sprida mer information. Styrelsen ansvarar för detta och tidsplanen är att starta detta under 2013.

## **Fisketillsynen**

De långsiktiga målen för fisketillsyn är att den ska skötas rationellt och vara föremål för planläggning för undvikande och förebyggande av olaga och olovligt fiske, men att den också ska kunna ses som en servicefunktion genom vilken tillsynsmännen ska kunna ge tips om bra fiskeplatser mm till den sportfiskande allmänheten.

### **Förslag 26: Fastställande av rutiner för utbildning, fortbildning och förordnande av föreningens tillsynsmän.**

I dagsläget saknar föreningen personer med fisketillsynsförordnade. Totalt bör ett område av Kiasjöns m.fl. sjöars storlek ha minst 3 personer som gått utbildningen.

Föreningen bör inventera resurserna för fisketillsyn, vilka som har tillstånd och vilka som kan få tillstånd genom utbildningsinsatser. På lite längre sikt bör föreningen utforma ett schema som följs för tillsynen. I dagsläget har inte föreningen några större problem med tjuvfiske men åtgärden är ändå värd att satsa på i förebyggande syfte. Utbildningen av nya fisketillsynsmän kostar ca 3 000 kr inkl. moms per person. Länsstyrelserna i länen m.fl. organisationer anordnar regelbundet utbildningsdagar för nya fisketillsynsmän. Ansvars- och olycksfallsförsäkring är viktigt för fisketillsynsmännens trygghet och utövande.

Ansvar för åtgärden har ordföranden.

Tidsplanen för åtgärden är att under 2013 se över rutinerna och ta fram minst 2 nya personer som kan utbilda sig senast under 2014. Kanske går tillsynen att bedriva tillsammans med flera FVOF eller sportfiskeklubb. Det är viktigt att dokumentera tillsynsarbetet.

## **Motstående intressen och påverkan på sjön**

En viktig åtgärd för att förbättra kring negativ påverkan är att vara delaktigt och vara med och påverka. Här behövs goda kontakter med länsstyrelse, kommun och markägare. Föreningen bör delta på möten som rör områdets sjöar och utnyttjande av vatten och natur. Här kommer vattenråden bli allt viktigare.

### **Förslag 27: Utse en fiskevårdsansvarig/planansvarig.**

Detta är viktigt för kommande vattenråd m.m. (se ovan om vattenråd). Personen ska kunna få den utbildning som krävs. Personen kan vara en resurs vid olika provtagningar/undersökningar. Samma person kan vara med i biotopvårdsarbeten och som representant i vattenrådet. Samma person kan också vara planansvarig, alltså en person som har ansvar för att genomföra vissa delar i fiskevårdsplanen.

Styrelsen utser en fiskevårdsansvarig som är kontaktperson kring vattenfrågor. Utbildning mm kan kosta upptill 3000 kr vilket är en bra investering.

Ett förslag som uppkommit genom framtagning av en annan fiskevårdsplan är att hålla en studiecirkel med planen som underlagsmaterial. Studiecirkeln kan varvas mellan teori och praktiska moment.

Senast 2013 ska föreningen ha en fiskevårdsansvarig/planansvarig inom föreningen. Man bör diskutera om en studiecirkel kan vara någon för medlemmarna i FVOF.

### **Förslag 28: Skicka in gäddor för kvicksilveranalys.**

Åtgärden genomförs under hösten på gäddor (5 st) som ska väga runt 1 kg. Kostnaden för analys i ett vatten och fem gäddor är ca 4 000 kr inkl. moms. Föreningen lägger upp en långsiktigt plan för att tillgodose informationsbehovet kring kvicksilver i fisk.

Ansvarig för åtgärden är styrelsen och åtgärden sker kontinuerligt efter att en plan färdigställts. Senast 2014 bör föreningen skicka in gäddor. Kviksilveranalys på gädda bör ske vart 10:e år. Styrelsen är ansvarig för åtgärden. I första hand bör Kiasjön provtas men även Björkhultssjön och Feresjön bör ingå i ett provtagningsprogram som är fastställt av FVOF. Finansiering bör gå att hitta från exempelvis Högsby kommun.

### **Förslag 29: Skapa våtmarker för sedimentation och fisklek.**

Översvämningssmarker är viktiga för att minska näringstillförsel till sjöar och för fiskens reproduktion. Gäddan vill ha grunda väl uppvärmda översvämmande kantzoner. Det kan finnas områden som har nyttjats förr av gäddan men som numera har försvunnit beroende på utdikning och torrläggning. Dessa områden bör dokumenteras och vissa platser skulle kanske gå att förbättra så att vatten hålls längre på våren. Inom detta område är vattenregleringen viktig. Vattnet bör hållas kvar så länge som möjligt under vårsäsongen.

Vattenfärgen har ökat de senaste åren vilket kan ha att göra med snabb uttransport från bäckar i skogsmark. Via Skogsstyrelsen finns bidrag att söka för att återskapa våtmarker i skogsmark genom att dämna gamla diken. Ett rationellt skogsbruk med stor hänsyn till vattenmiljöerna är viktigt. Körskador bör undvikas nära vatten och kantzoner mellan 10-50 m bör lämnas vid bäckar, åar och sjöar.

Föreningen bör under kommande år undersöka om man kan påverka skogsbruket i anslutning till vattnet. En helhetssyn bör gälla och föreningen bör undersöka hur större avverkningar utförs och

## *Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF*

vilken miljöhänsyn som tas. Våtmarker i skogen kan ge bra effekt i Badebodaåns avrinningsområde.

Ordföranden och styrelsen tar upp frågan under 2013.

### **Förslag 30: Följ upp reglering av vattnet.**

I Badebodaån finns flera vattenkraftverk som påverkar vattenståndet. För att mer precist kunna säga något om påverkan så bör föreningen sätta upp en pegel (mätsticka) på en lämplig plats i ån. Lämplig plats kan vara i Björkhultssjön. Denna pegel bör läsas av varje vecka och dokumenteras. En person som ansvarar för detta utses.

Inom föreningen finns uppgifter om att vattenregleringen nedanför Björkhultssjön inte fungerar bra. Föreningen bör stämma av med vattenkraftägarna och förmedla sin syn på regleringen. Detta görs lämpligast via ett möte på plats där man diskuterar olika synsätt och hur man kan förbättra. Det skulle vara bra om vattnet kunde hållas lite längre på våren så att viktiga översvämningzoner i Björkhultssjön uppstår.

Fiskerikonsulenten har under sommaren 2012 träffat dammägaren nedanför Björkhultssjön och diskuterat kring regleringen. Dammägaren är införstådd med problemen kring för lite vatten i sjön. Stora vattenflöden kring närliggande hus uppges ställa till problem vid regleringen.

Föreningen bör ta upp och diskutera saken under kommande år.

### **Förslag 31: Åtgärda vandringshinder vid Björkshult.**

Idag utgör dammarna övre och nedre Björkshult hinder för fisk. Båda hindren bör åtgärdas inom de kommande 20 åren och föreningen bör påverka så detta görs. Fallhöjden på dammarna är 1,3 respektive 1,8 m och lämpligast är att anlägga omlöp eller öppna upp utskov. Vid den övre dammen skulle den västra torrfåran kunna användas. Vid den nedre dammen skulle öppnande av utskoven kunna göras. Åtgärden är svår genomförd och inte prioriterad inom närmaste åren men på sikt bör frågan tas upp med aktivt även från föreningens sida. Kostnaderna för att åtgärda hinder är stora, uppskattningsvis 100 000-200 000 kr per omlöp. Föreningen bör genom planansvarig informera sig om vad som händer kring vandringshinder och åtgärder med dessa inom Alsterån och Badebodaån. I Fiskevårdsplan för Kalmar län omnämns de båda dammarna, med prioritet 3, alltså med lägsta prioritet beroende på flera hinder nedströms.

Ordförande tar upp frågan vid kommande års möten, lämpligen innan årsmötet, och diskuterar om nya uppgifter inkommit.

## Sammanställning åtgärder

Åtgärdsförslagen ska ses som ett helt paket inriktat mot de områden som kan utvecklas inom Kiasjön m.fl. sjöars FVOF. Dessa förslag är bra att ta upp och diskutera på styrelsemöten och leder förhoppningsvis till att styrelsen får en bättre struktur och lättare att få en överblick.

Tabell 13. Samtliga åtgärdsförslag för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF med prioriteringslista och mål med åtgärden.

Förslag	Prioritet	Starttid	Mål
1: Utse en ordförande	1	2013	Bättre verksamhet
2: Stadgar	2	2013	Förbättra föreningens stadgar
3: Förbättrad information	2	2013	Öka informationen
4: Fiskerättsförteckning	1	2013	Följa upp förändringar
5: Vattenkvalitet/vattenråd	1	2013	Följa upp vattenkvalitet, påverkan
6: Kalkning/kontroll	1	2013	Fortsatt god vattenkvalitet
7: Siktdjup	1	2013	Uppföljning vattenkvalitet
8: Syrehalt	2	2014	Utvärdering vatten (kräftor, fisk)
9: Fisklek	2	2013	Ökad kunskap om fiskens lek
10: Nätprovfiske	1	2016	Uppföljning fiskbestånd
11: Provfiske ål	3	2015	Mer kunskap om ålen i Badebodaån
12: Fångstrapportering	1	2013	Ökning av fångstuppgifter (prio: Kiasjön)
13: Elfiske i Badebodaån/biotop	1	2014	Ökad kunskap om fiskbestånd i ån/bättre status
14: Uppföljning kräftor	1	2012	Uppföljning kräftor
15: Maxi- och minimimått	1	2013	Bra fiskförvaltning
16: Etiska regler	2	2013	Bättre info och förståelse
17: Vasar	1	2013	Bättre fiskbestånd (abborrbestånd)
18: Gösutsättning	2	2020	Bibehålla beståndet och förvalta det rätt
19: Utsättning av ål	3	2013	Bra ålbestånd
20: Fiskeklubbar/FVOF	2	2013	Samarbeten
21: Informationsmaterial	2	2013	Ökad information om fisket/regler mm
22: Fiskekort	2	2013	Bättre fiskekortssystem
23: Fångstbegränsningar	1	2013	Bättre förvaltade fiskbestånd
24: Tag bort redskap vid årskort	2	2014	Bra förvaltning av fiskbestånden
25: Delägarnas fiske/delaktighet	2	2013	Ökad förståelse/delaktighet
26: Tillsynspersonal/rutiner	1	2013	Öka antalet tillsynspersonal
27: Fiskevårds-/planansvarig	1	2013	Tydligt mandat i vissa frågor
28: Kvicksilveranalys	2	2014	Utvärdering kvicksilver i fisk
29: Sedimentationsdammar/lek	2	2013	Bättre vattenkvalitet
30: Skonsam reglering	1	2013	Goda lekmöjligheter
31: Fria fiskvägar	1	2015	Spridningsvägar för fauna

### *Fiskevårdsplan för Kiasjön m.fl. sjöars FVOF*

Tabell 14. Noteringar för åtgärder i Kiasjöns FVO. Tabellen är tänkt att kunna användas för att dokumentera åtgärdsarbetet. Exempel: ansvarig Persson, påbörjad 20130101, status väntar besked, övrigt sökt bidrag, avslutad 20140101.

Åtgärd	Ansvarig	Påbörjad	Status	Övrigt	Avslutad
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					

Anteckningar \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

